

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 327/2016
15.12.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Душан Ђорђевић, адвокат из ..., против туженог Концерна за производњу и промет кондиторских производа „ББ“ ..., чији је пуномоћник Иван Тодоровић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, враћања на рад и накнаде штете по тужби и исплате по противтужби, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4936/14 од 13.10.2015. године, у седници одржаној 15.12.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4936/14 од 13.10.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу П1 151/10 од 15.09.2014. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се утврди према туженом да је тужиљи незаконито престао радни однос по решењу туженог број .../... од 07.03.2008. године, те да се наведено решење поништи и да се обавезе тужени да тужиљу врати на посао и тужиљи надокнади изгубљене зараде почев од 07.03.2008. године до дана реинтеграције у радни однос и то месечно по 30.000,00 динара са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање и припадајућим затезним каматама почев од дана доспећа сваке изостале рате па све до исплате; ставом другим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим је тужени тражио да се обавезе тужиља да исплати туженом 233.182,01 динара са каматом по стопи одређеној Законом о висини стопе затезне камате обрачунате од 24.04.2008. године до коначне исплате и износ од 30.844,07 динара са каматом по стопи одређеној Законом о висини стопе затезне камате обрачунатој од 21.04.2008. године па до исплате; ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка од 265.915,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4936/14 од 13.10.2015. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиље и туженог и потврђена пресуда Основног суда у Пожаревцу П1 151/10 од 15.09.2014. године у

ставовима првом и другом изреке; ставом другим изреке, укинута је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Основног суда у Пожаревцу П1 151/10 од 15.09.2014. године и предмет је у укинutom делу враћен првостепеном суду на поновно одлучивање.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2, 6, 8, 10. и 11. Закона о парничном поступку, битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, учињене у поступку пред другостепеним судом и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11 и 55/14), на чију примену упућује члан 506. став 2. истог закона, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности и на коју се указује у ревизији, обзиром да је у овој парници одлучено о захтеву који спада у судску надлежност по члану 16. Закона о парничном поступку. Осим тога, у поступку нису учињене ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 6, 8, 10. и 11. Закона о парничном поступку на које се указује у ревизији, као ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку учињена пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила се код туженог запослила 1998. године на радном месту пакерке Решењем Републичког фонда ПИО од 25.03.2003. године тужиле је утврђена преостала радна способност и право на распоређивање са пуним радним временом на другом одговарајућем послу где неће бити изложена повишеним концентрацијама респираторне штетности иританаса, па је уговором о раду од 30.03.2007. године, тужила распоређена да код туженог обавља послове хигијеничара у РЈ Због технолошких, економских и организационих промена код туженог, укинута је радно место на коме је тужила радила, а ови послови су додељени Агенцији која обавља послове хигијене у производњи, као и послове одржавања хигијене простора у коме тужила, према преосталој здравственој способности, није била у могућности да обавља. Решењем туженог од 07.03.2008. године, тужиле је престао радни однос због технолошких и организационих промена, смањења броја извршилаца и укидања појединих радних места, а тужени није могао тужиле да обезбеди премештај на друге послове, рад код другог послодавца, преквалификацију, доквалификацију, рад са скраћеним радним временом, као и друга права у складу са законом и колективним уговором. У време отказа уговора о раду тужиле, код туженог су постојала три слободна радна места и то радно место вође линије, радно место руковооца купатила и уљатора и радно место лабораторијског техничара – контролора, за која је предвиђен четврти степен стручне спреме који има тужила. Вештачењем од стране судског вештака медицинске струке – специјалисте медицине рада утврђено је да тужила не може да обавља послове

радног места вође линије и руковаоца купатила и уљатора, јер су оба радна места у производњи и у току рада се долази у контакт са штетним материјама и иритансима који испаравају који штетно делују на здравље тужиље. Осим тога, тужиља не може да обавља ни послове радног места лабораторијског техничара – контролора, јер није способна да обавља послове везане за припрему узорака, раствора, да врши физичко-хемијске анализе сировина, готових производа и полупроизвода, те да би у вези овог радног места могла да обавља само део послова везаних за административни рад. Пре отказа уговора о раду тужиљи је исплаћена отпремнина као и сви приходи стечени радом и у вези рада. Тужени није био у обавези да доноси програм решавања вишка запослених.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања правилан је закључак нижестепених судова да је тужиљи законито престао радни однос, обзиром да је радно место на којем је радила укинута и да није могла да буде распоређена на преостала радна места у складу са својом стручном спремом и радном способношћу.

По оцени Врховног касационог суда, тужиља има здравствене сметње такве природе због којих не може да обавља послове на којима би била изложена повишеним концентрацијама респираторне штетности иританаса. Имајући у виду делатност којом се тужени бави – производња прехранбених производа у којима постоји присуство материја са неповољним дејством на здравствено стање тужиље, тужиља је била распоређена на радно место хигијеничара ван процеса производње. Услед технолошких и организационих промена код туженог престао је потреба за овим радним местом и новом систематизацијом укинута, а ови послови су додељени агенцији која одржава хигијену целокупног пословног простора туженог. Тужиља није могла да буде распоређена на преостала три радна места обзиром да на овим радним местима постоји присуство материје које неповољно делују на здравствено стање тужиље. Тужиља указује да је могла да буде распоређена на радно место лабораторијски техничар – контролор и да на том радном месту обавља само административне послове, без контакта са штетним материјама. Међутим, распоређивање на одређено радно место подразумева да запослени обавља све послове који су у опису радног места, а не део послова који може да обавља обзиром на своје здравствено стање. Тужиља није могла да буде распоређена на радно место лабораторијски техничар – контролор, у смислу члана 81. став 2. Закона о раду, јер би обављање тих послова изазвало погоршање њеног здравственог стања имајући у виду да би била у контакту са производима и растворима који штетно утичу на здравље тужиље. Обзиром да актом о систематизацији и организацији послова не постоји радно место које одговара здравственим способностима запосленог, послодавац има право да запосленог прогласи вишком.

Имајући у виду да је радно место на којем је тужиља радила укинута, а да тужени нема слободна радна места на која би распоредио тужиљу у смислу члана 101. став 1. Закона о раду, ценећи њену преосталу радну способност, отказ уговора о раду донет је у складу са одредбом члана 179. тачка 9. Закона о раду, јер је за радом тужиље престао потреба, а тужени је пре отказа уговора о раду тужиљи исплатио отпремнину. Како је тужиљи законито престао радни однос, нису испуњени услови прописани чланом 191. став 1. и 2. и тужени није у обавези да тужиљу врати на рад, као и да јој накнади штету због незаконитог отказа.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић